

Vården av patienter med ätstörningar

Landstinget bedriver i stort en ändamålsenlig ätstörningsvård. Styrningen och uppföljningen av vården behöver dock utvecklas

- Om verksamheterna utvecklar ett starkt länsperspektiv för ätstörningsvården ökar förutsättningarna för en likvärdig vård för patientgruppen, oavsett var man bor i länet, avslutar revisorerna.

Ätstörningar framträder vanligtvis i tonåren och kan visa sig på olika sätt. De vanligaste är självsvält (Anorexia nervosa) och hetsätande (Bulimia nervosa). Anorexia nervosa innebär ett extremt begränsat och kontrollerat ätande för att minska vikten. Bulimia nervosa karaktäriseras av ett okontrollerat ätande av stora mängder mat under en avgränsad tid. Personer kan växla mellan dessa beteenden.

Mer än 90 procent av de som utvecklar ätstörningar beräknas vara kvinnor. Tidig upptäckt och behandling av ätstörningar är av stor betydelse för att bryta utvecklingen av fysiska komplikationer och att man fastnar i sjukdomsidentiteten.

PÅ UPPDRAG AV REVISORERNA har PwC granskat om landstingsstyrelsen bedriver en ändamålsenlig vård av patienter med ätstörningar. Granskningen har utgått från ett antal styrdokument inom området såsom verksamhetsplaner, uppdragsbeskrivningar, vårdprogram och riktlinjer.

Utifrån dessa har intervjuer genomförts ansvariga chefer, psykologer, socionomer, läkare, sjuksköterskor och skötare vid vårdenheter inom divisionerna Vuxenpsykiatri och Medicinska specialiteter. Intervjuer har också genomförts med företrädare för patientföreningen Ab-Kontakt i Luleå¹ samt med två familjer (patient och anhörig) som får eller fått behandling för ätstörningsproblem.

GRANSKNINGEN BEDÖMER att landstinget till stor del bedriver en ändamålsenlig vård för patienter med ätstörningar. Styrningen och uppföljningen av denna vård behöver däremot utvecklas.

När det gäller mål, riktlinjer och uppföljning av vården för barn och ungdomar, främst inom barn- och ungdomspsykiatri (BUP), behöver länsgemensamma och mätbara mål tas fram. Därför är det inte förvånande att det inom BUP inte förekommer någon systematisk uppföljning av patienter med ätstörningar, förutom de som sker i behandlingsarbetet med en enskild patienten.

De flesta som intervjuats anser inte att vården kring ätstörning är likvärdig i länet. Granskningen anser att ett starkt länsperspektiv, till exempel via länsgemensamma mål och vårdprogram, skulle öka förutsättningarna för en likvärdig vård

BUP-ENHETERNAS VÅRDPROCESSER skiljer sig inte i någon större utsträckning vad gäller syn på hur ätstörningar ska hanteras, patientgruppens sammansättning samt patienternas och familjernas behov.

Inom vuxenpsykiatri i Piteå och Luleå finns speciella ätstörningsenheter. Sådan enhet finns inte i Gällivare. Detta kan innebära en skillnad i vårdkvaliteten.

GRANSKNINGENS ÖVERSIKTLIGA bedömning är att landstingets vårdenheter har en tillräcklig dialog och kommunikation med kommunernas socialtjänster och skolförvaltningar.

Revisorernas kommentarer

Revisorernas sammanfattande bedömning är att landstingsstyrelsen till stor del bedriver en ändamålsenlig ätstörningsvård. Styrningen och uppföljningen av vården behöver dock utvecklas. Revisorerna bedömer också att, om verksamheterna utvecklar ett starkt länsperspektiv för ätstörningsvården ökar förutsättningarna för en likvärdig vård för patientgruppen, oavsett var man bor i länet.

Revisorernas skrivelse till landstingsstyrelsen, 2012-12-12
PwC:s rapport "Vården av patienter med ätstörningar",
december 2012

För information, kontakta: Landstingsrevisionens ordförande,
Marita Björkman-Forsman, 070-350 79 27
PwC, Jan-Erik Wuolo, 070-636 22 21

Information om landstingsrevisorernas skrivelser, granskningsrapporter och granskningssammandrag finns även under
www.nll.se/landstingsrevisionen

¹ Riksföreningen Anorexia-bulimia-Kontakt